

**TALLINNA LOOMAAIA LOODUSKOOLI HUVIRINGIDE
ÕPPEKAVA 2023/2024 ÕPPEAASTAL**

I Üldosa

Õppetöö kestvus: 1. oktoober – 31. mai

Maht tundides: üks kord nädalas à 1,5 tundi (kaks akadeemilist tundi) või kaks korda kuus à 3 tundi (neli akadeemilist tundi). Loomaaia noorteklubi ning 3,5 – 6 aastaste loomasõprade ring toimuvad kaks korda kuus à 1,5 tundi (kaks akadeemilist tundi). Õppetöö aastane maht võib õppeainete lõikes erineda, sõltudes riigipühade paiknemisest, väljasõitude hulgast ja kestvusest või muudest tingimustest.

Õppekeel: eesti, vene, inglise

Ained: animalistika (loomade kujutamine), looduse laboratoorium (vene keeles), loodusfoto, loodusteater, loomaaia noorteklubi (eesti, inglise ja vene keeles), loomade käitumine (vene keeles), loomasõprade ring (eesti ja vene keeles), noored loodusuurijad, ornitoloogia, putukaring, väikeste avastajate klubi, väikeste teadlaste laboriring, zooloogia (eesti ja vene keeles).

Õppevormid ja meetodid: vestlused, rühmatööd, rollimängud, projektid, vaatlused, katsed, näitused, õppekäigud.

Ringitöö korraldus: Loomaaia looduskoolil on õigus õppetöö ümberkorraldamiseks, st ringide sulgemiseks või uute ringide avamiseks, kui toimuvad muutused õpetajate/juhendajate osas, õpilaste arv ringis on liiga väike või suur vms. Õpilasele püütakse leida uus võimalus õppetöö jätkamiseks.

Õppevaldkond: loodus ja keskkond

II Õppe- ja kasvatustöö eesmärgid

Loomaaia looduskooli eesmärgiks on erinevate huvitundide kaudu:

- Kasvatada õpilastes loodusearmastust ja keskkonnateadlikkust.
- Anda ülevaade erinevatest loodusega seotud valdkondadest ja tulevastest karjäärivalikutest.
- Arendada õpilaste teadmisi ning vaatluste ja praktiliste tegevuste oskusi.
- Avastada õpilaste andeid ja võimeid, soodustada ja toetada nende huvi erinevate loodusvaldkondade vastu.
- Luua õpilastele arengut soodustav keskkond, kus arvestatakse osalejate ealiste, sooliste ja individuaalsete iseärasuste ning vajadustega.
- Soodustada õpilaste kasvamist otsustus-, vastutus- ja valikuvõimelisteks, loodust hoidvateks inimesteks.

- Toetada õpilasi ümbritseva maailma mõistmisel ja tervikliku maailmatunnetuse kujunemisel.

III Õppetöö sisu

Õppetöö põhivormiks on õppetund. Õppetöö toimub reeglina kord nädalas argipäevadel või nädalavahetusel kaks akadeemilist tundi korraga või kaks korda kuus neli akadeemilist tundi korraga. Koolivaheaegadel ja riiklikel pühadel õppetööd ei toimu. Õppetöö toimub eesti, vene või inglise keeles vastavalt ringile. Ringid on suunatud erinevatele vanuserühmadele.

Animalistika (loomade kujutamine)

Sihtgrupp: 5.-12. klass, täiskasvanud

Keel: eesti

Animalistika ehk loomade kujutamise ring ühendab looduse ja kunsti. Siin saab lindude, loomade, kalade ja putukatega tutvust teha vaatlemise ja kujutamise kaudu. Vaatleme, jälgime, joonistame, maalime, arutame. Kunstialane ettevalmistus pole eelduseks ja registreeruma on oodatud ka varem osalenud.

Väljund:

- Õpilane oskab märgata lindude ja loomade liigilisi, soolisi ja vanuselisi põhiomadusi ja iseärasusi.
- Õpilane jagab oma tähelepanekuid teistega nii sõnaliselt kui ka pildiliselt.
- Õpilane kasutab erinevaid kujutamise vahendeid (näiteks grafiit, süsi, värvipliiats, õli- ja tuhkpastell, akvarell, kollaaž, guašš, akrüül).
- Õpilane anaüüsib kujutisi lähtudes erinevatest kompositsiooni tasanditest.
- Õpilane juhhib oma tegevust loomeprotsessis.

Looduse laboratoorium (Лаборатория экологии)

Sihtgrupp: 2.-5. klass

Keel: vene

Ringitunni põhiline eesmärk on kasvatada õpilastes austust looduskeskkonna vastu – seda läbi loovate ja lõbusate tegevuste. Huviringi käigus käiakse retkedel loomaaia territooriumil ning toimetatakse palju laborikeskkonnas. Käeosavust ja täpsust arendatakse erinevate praktiliste tööde (nt bioloogilised katsed) kaudu. Suurt rõhku pannakse teadusliku meetodi õppimisele. Edasijõudnutel on huviringi kaudu võimalik sooritada näiteks oma kooli loovtöö projekt. Võimaluse korral viiakse mõni tund läbi väljaspool loomaaeda – botaanikaaias, loodusmuuseumis või matkarajal.

Väljund:

- Õpilane tunneb rõõmu õppimisest ning huvitub teaduslikust maailmavaatest.
- Õpilane oskab hinnata katse tegemise ohutust ning tunneb laboris kehtivaid nõudeid.
- Õpilase isikuomadused nagu korrektsus, puhtus, meeskonna töö oskus ja keskendumisvõime paranevad laboritöö käigus.

Loodusfoto

Sihtgrupp: 6.-12. klass

Keel: eesti

Ringitundides õpitakse loodust tundma, jälgima ja nähtut jäädvustama. Hakatuseks harjutatakse fotode tegemist telefonikaameraga, et saada vahvaid pilte. Võimaluse tekkides tehakse tutvust ka vägevama tehnikaga. Lisaks õppetööle klassiruumis käiakse pildistamas loomaaias ja aeg-ajalt ka vabas (linna)looduses.

Väljund:

- Õpilane õpib tundma loomaia kollektsioonis elavaid loomi ning oskab märgata iseloomulikke, aga ka eripäraseid jooni nende käitumises.
- Õpilane tunneb tavalisemaid linnalooduses esinevaid linde ja imetajaid.
- Õpilane teab, kuidas pildistades või filmides käituda loomi häirimata ja keskkonda säästvalt ja oskab seda praktikas rakendada.
- Õpilane oskab kasutada lihtsamaid pildistamise ja filmimise vahendeid ning teab foto- ja videotöötluste algtõdesid.

Loodusteater

Sihtgrupp: 5.-7. klass

Keel: eesti

Loodusteatis saavad lapsed õppida looduse tundma läbi erinevate mängude ja igapäevaste olukordade. Teatripoolel tegeleme verbaalse võimekuse arendamise, suulise eneseväljenduse ja improviseerimisega. Läbi erinevate teatrimängude saab laps tundma õppida oma hääle ja liikumise võimekust. Looduse poolel tegeleme lapse analüüsivõime arendamise, keskkonnaprobleemide tajumise ning inimeste loodusega ümberkäimisega. Läbi etüüdide saavad lapsed leida erinevaid lahendusviise ja ennustada oma otsuste tagajärgi. Analüüsime ja vaatleme päris maailma päris probleeme, mida näeme erinevatel looduse tasanditel – nii Eestis kui laiemas maailmas. Loodusteater annab positiivse hoiaku kõigesse elavasse ja end ümbritsevasse.

Väljund:

- Õpilane väljendab end julgelt ja selgelt nii suuliselt kui kehakeele abil.
- Õpilase kohanemisvõime ja loovus kokkupuutel uute olukordadega paraneb.
- Õpilane mõistab peamiste keskkonnaprobleemide olemust nii väikesel kui suurel skaalal ja pakub välja lahendusi nende leevendamiseks.
- Õpilane väärtustab säästvat eluviisi ning rakendab seda igapäevaelu valikute

tegemisel.

Loomaia noorteklubi

Sihtgrupp: 14 kuni 26-aastased noored

Keel: eesti, vene, inglise

Loomaia noorteklubi eesmärk on läbi loengute, matkade ning töötubade kasvatada noorte seas teadmisi loodusest, looduskaitsest- ja hoiust. Loodusõhtutel arutatakse koos Aleksei Turovskiga erinevate päevakajaliste teemade üle, kus on võimalik laiendada oma loodusteaduslikku maailmapilti. Lisaks saavad liikmed lähemalt tutvuda Tallinna Loomaia tööga ning tema rolliga liigikaitstes, tutvudes loomaaedade ülesannetega kogu maailmas ja loomade elukeskkonna rikastamise võimaluste ja vajadustega.

Kevadel pööratakse tähelepanu eelkõige praktiliste oskuste arendamisele. Töötubades saab noorteklubi liige võimaluse ise midagi ehitada (nt linnumaja) ning väliretkedel õppida, kuidas erinevaid looma-, taime- ja linnuliike määrata.

Väljund:

- Liige teab, mis rolli täidab Tallinna Loomaaed liigikaitstes ning loodushoius.
- Liige oskab määrata ja kirjeldada erinevaid liike, nii kodumaised kui eksootilisi, erinevate tunnuste põhjal.
- Liige teab, miks keskkonnarikastamine on vajalik ning mis vahendeid kasutada rikastamiseks.
- Liige omandab praktilisi oskusi, mida saab kasutada looduses esinevate liikide elukäigu toetamiseks.
- Liige omandab loodusteadusliku maailmapildi ning on pädev teaduslikult arutlema erinevate looduses esinevate nähtuste üle.

Loomade käitumine

Sihtgrupp: 4.-6. klass

Keel: vene

Loomade käitumise ehk etoloogia huviringi eesmärgiks on tutvustada mets- ja koduloomade käitumist. Õpime, kuidas suhtlevad loomad omavahel ning inimestega. Teeme selgeks reeglid, mis aitavad tagada loomade heaolu looduses, loomaaedades, linnaruumis ja kodudes. Praktilise töö raames käime palju ringi loomaaias – vaatleme loomi, arutleme nähtu üle, õpime kasutama vaatluslehti ja lugema/koostama etogramme.

Väljund:

- Õpilane oskab nimetada ja kirjeldada tundides käsitletud loomagruppide bioloogiat ja käitumise eripärasid.
- Õpilane teab loomade heaolu tagamise põhimõtteid (sh elukeskkonna rikastamine) nii looduses, kodus kui loomaaedades.
- Õpilane oskab läbi viia väikese praktilise uurimuse loomade käitumise teemal, kasutades vaatluslehti ja etogramme.

Loomasõprade ring

Sihtgrupp: 1.-12. klass

Keel: eesti, vene

Loomasõprade ringi eesmärgiks on kasvatada lastes loodusearmastust, anda põhjalikumaid teadmisi loodusest kogu tema mitmekesisuses ning tutvustada Tallinna loomaaia tööd ja rolli liigikaitses. Õpitakse tundma erinevaid loomaliike, vaadeldakse loomi ja analüüsitakse nende käitumist. Võimaluste piires tehakse praktilisi töid: puuride sisustamine, loomade elukeskkondade rikastamine, töö mikroskoobiga. Õpilased saavad teada, mis on bioloogiline mitmekesisus, loodushoid ja säästev eluviis. Aeg-ajalt tehakse õppekäike loomaaia väljapoole.

Väljund:

- Õpilane oskab lühidalt iseloomustada tunnis käsitletud loomarühmi ja liike.
- Õpilane teab loomaliikide ohustatuse peamisi põhjuseid ning oskab välja pakkuda võimalikke lahendusi loomaliikide kaitseks.
- Õpilane teab, kuidas loodushoiu ja säästva eluviisi põhimõtted aitavad säilitada elurikkust ning tegutseb nende järgi nii ringitunnis kui ka vabal ajal.
- Õpilane teab loomaaedade põhieesmärke ning oskab selgitada nende rolli loomaliikide kaitstes.

Noored loodusuurijad

Sihtgrupp: 6.-9. klass

Keel: eesti

Ringis tehakse tutvust loomade ja loodusega nii loomaaias kui väljaspool. Õpitakse tundma erinevaid loomaliike ja nende elupaiku, uuritakse loomade käitumist. Tehakse praktilisi töid nii rühmas kui iseseisvalt. Käsitletakse teemasid nagu bioloogiline mitmekesisus, loodushoid ja säästev eluviis. Võimalusel käiakse õppekäigul väljaspool loomaaeda.

Väljund:

- Õpilane oskab suunamisel märgata ja analüüsida loomaliigile iseloomulikke käitumisviise ning seostada neid erinevate emotsioonide väljendamisega (nt uudishimu, rõõm, stress, agressioon).

- Õpilane teab, kuidas loodushoiu ja säästva eluviisi põhimõtted aitavad säilitada elurikkust ning tegutseb nende järgi nii ringitunnis kui ka vabal ajal.
- Õpilane teab loomaaedade põhieesmärke ning oskab selgitada nende rolli loomaliikide kaitses.

Ornitoloogiaring

Sihtgrupp: 5.-9. klass

Keel: eesti

Ornitoloogia ehk linnuringis saab õppida tundma linde – nende välimust, eluviisi, kohta ökosüsteemis ja palju muud. Lisaks vaatlustele õpitakse kasutama linnumäärajaid, õpitakse lindudele soodsate elu- ja pesapaikade loomist, uuritakse linnumune ja sulgi ning tehakse palju praktilist tööd pesakastide ülesseadmisel, lindude rõngastamisel ja pesakastide inventeerimisel.

Väljund:

- Õpilane tunneb ära ja oskab kirjeldada Eestis enamlevinud linnuliike.
- Õpilane tunneb lindude anatoomia ja füsioloogia üldisi jooni ja iseärasusi ning oskab neid seostada lindude eluviisiga.
- Õpilane oskab kasutada linnumäärajat ja binoklit ning teha linnuvaatlusi.
- Õpilane oskab looduses liikudes tähele panna lindudele sobivaid elupaiku ning neid ka ise luua (pesakastid).
- Õpilane teab lindude ohustatuse põhjuseid ning oskab toimida keskkonda säästvalt.

Putukaring

Sihtgrupp: 5.-9. klass

Keel: eesti

Ringis uuritakse putukate olemust, toimimist, mitmekesisust ning suhet inimesega. Olles kõikide elusolenditega tihedalt seotud, ei saa putukatunnis üle ega ümber ka taimede, lindude ja teiste loomade õppimisest. Ringist saab kaasa oskuse looduses toimuvat märgata ning nähtut mõtestada ja seletada. Putukate õppimine on väga praktiline tegevus - nii pisikesi loomi saab lähemalt uurida vaid mikroskoobiga ning neid prepareerides. Kevade poole võetakse aasta jooksul õpitu kasutusse, käiakse õues putukapüüdmise retkedel ning igal osalejal valmib oma putukakollektsioon.

Väljund:

- Õpilane mõistab looduses esinevaid organismide vahelisi seoseid ja tagajärgi, mida toob kaasa nendevahelise tasakaalu muutumine.
- Õpilane teab ja oskab kirjeldada putukate ja teiste selgrootute olulist rolli

eluvõrgustikus.

- Õpilane tunneb putukate ja teiste selgrootute levinumaid ja omapärasemaid rühmasid ning teab nende eluviise.
- Õpilane oskab looma välimuse järgi teha järeldotsi tema eluviiside ja elupaiga kohta.
- Õpilane teab harrastusteaduse olemust ning kuidas iga inimene saab panustada teaduse ja loodushoiu arengusse.

Väikeste avastajate klubi

Sihtgrupp: 1.-2. klass (+ eelkool)

Keel: eesti

Väikeste avastajate klubis sirguvad lapsed, kes on julged avastajad, uudihimulikud katsetajad, vaprad matkajad ning osavad meisterdajad. Ringi eesmärk on tutvuda nii loomaaia kui ka Eesti elustikuga, liikudes palju värskes õhus. Samuti sooritatakse huviringis põnevaid katseid ning meisterdatakse. Läbi mängulise avastusõppe õpime loodust tundma ja hoidma!

Väljund:

- Õpilane oskab lühidalt iseloomustada tunnis käsitletud loomi, taimi, seeni jm elustikurühmi ning mõistab nende omavahelisi seoseid.
- Õpilane oskab looduses viisakalt liigelda ning teab matkamise algtõdesid.
- Õpilane teab, kuidas loodushoiu ja säästva eluviisi põhimõtted aitavad säilitada elurikkust ning tegutseb nende järgi nii ringitunnis kui ka vabal ajal.

Väikeste teadlaste laboriring

Sihtgrupp: 1.-3. klass

Keel: eesti

Uurime väikeste teadlaste laboriringis eluks vajalikku looduslikku keskkonda ja selle aardeid nagu vesi, õhk, muld ja metsad läbi inimtegevuse prisma. Huviringi eesmärk on õpetada märkama inimtegevuse mõju looduses ja seostada seda meie igapäevaste valikutega, samuti kasvatada lastes oskust väärtustada elurikkust. Iga kohtumine algab lühikese teoreetilise sissejuhatava osaga, mis suunab lapsi kaasa rääkima ja oma teadmisi teistega jagama. Teoreetilised teadmised saavad kinnistatud praktiliste katsete abil laboris. Aeg-ajalt võtame kohtumiste raames ette uurimisretki loomaaia territooriumil. Laboriringi laiem eesmärk on süvendada oskust uurida asju, nähtusi ja tingimusi meid ümbritsevas keskkonnas.

Väljund:

- Õpilane märkab ja väärtustab ümbritsevat looduskeskkonda ning tajub inimkeskkonna mõju sellele.
- Õpilane juhindub igapäevaelus säästva eluviisi põhimõtetest.
- Õpilane oskab hinnata katse tegemise ohutust ning tunneb laboris kehtivaid nõudeid.

Zoologia

Sihtgrupp: 5.-9. klass

Keel: eesti, vene

Zoologia on teadus, mis uurib loomi – nende kehaehitust, eluviisi, toitumist, paljunemist, liikumisviise ja käitumist nii looduses kui ka tehistingimustes. Loomaaed on zoologia õppimiseks suurepärase koht. Õppimiseks kasutatakse elusaid loomi ning lisaks on võimalik näha ja katsuda ka koljusid, skelette, nahku ja palju muud põnevat. Mikroskoobi abil uuritakse pisemaid loomi ja suuremate loomade osi (karva ehitust, hambaid jm). Käiakse matkal väljaspool loomaaeda, vaadeldakse loomade tegevusjälgi ning võimalusel külastatakse loodusmuuseumit.

Väljund:

- Õpilane tunneb eluslooduse süstemaatikat ja oskab paigutada loomi eluslooduse süsteemi.
- Õpilane oskab lühidalt iseloomustada tunnis käsitletud loomarühmi ja liike.
- Õpilane oskab nimetada ja lühidalt kirjeldada loomariigi evolutsiooni peamisi etappe.
- Õpilane teab loomaliikide ohustatuse peamisi põhjuseid ning oskab välja pakkuda võimalikke lahendusi ja strateegiaid loomaliikide kaitseks

IV Hindamine

Hindamine toimub õppetöö käigus suuliselt, õpilasi kiites, tunnustades ja julgustades. Õpilaste edasijõudmisest saavad vanemad teavet õpetajatega vesteldes.

Koostas: Kristiina Taits, loodushariduse osakonna juhtivspetsialist